

Veľvyslanec v Komárne



Klub Šalom s veľvyslancom Izraela (strana 3.)

Pamätný deň holokaustu vyhlásený OSN a TuBiSvat

Židovská náboženská obec v Komárne touto cestou pozýva každého záujemcu na svoje podujatie pri príležitosti Pamätného dňa holokaustu vyhláseného OSN a sviatku TuBiSvat. Miesto konania: Komárno, Útulok (Menház). **Termín: 25. januára 2015, 14:30.** Prednášky: **Katarína Repasová** (Komárňanský archív Ministerstva vnútra SR): **Arizácia židovského majetku** – nové informácie získané z dokumentov komárňanského archívu. **Attila Simon** (Univerzita Jána Selyeho): **Maďarské časy na Hornej zemi 1938-1945** – Prvá viedeňská arbitráž a jej následky – prezentácia najnovšej knihy autora z hľadiska Židovstva. Ovocie v Klube Šalom pri príležitosti sviatku TuBiSvat. Program sa uskutoční v rámci Akadémie Ármina Schnitzera s podporou Národného kultúrneho fondu. ■

Plánované významnejšie programy v roku 2015

- 8. marca 2015, nedeľa – Purim
- 3. apríla 2015, piatok – sederová večera
- 3. mája 2015, nedeľa – Komárňanské dni
- 14. júna 2015, nedeľa – tryzna, spomienka na obeť holokaustu
- 20. augusta 2015, nedeľa – Európsky deň židovskej kultúry
- 13. septembra 2015, nedeľa – Erev Roš Hašana
- 14.-15. septembra 2015, pondelok, utorok – Roš Hašana
- 22. septembra 2015, utorok – Kol Nidre
- 23. septembra 2015, streda – Jom Kipur

O ďalších programoch sa dočítate v nasledujúcich číslach Spravodajcu. ■

100. výročie smrti hlavného rabína Ármina Schnitzera

V decembri tohto roku je 100. výročie úmrtia hlavného rabína Ármina Schnitzera, ktorý bol 52 rokov duchovným vodcom našej komunity. Pochovaný je v židovskom cintoríne nášho mesta. Naša komunita usporiada pri príležitosti okrúhleho výročia niekoľko programov, ktorými bude spomínať na známu osobnosť nášho mesta. ■

Stretnutie Igora Rintela a Ladislava Stubendeka

Po úspešnej prednáške na Univerzite J. Selyeho v Komárne sa predseda ÚZ ŽNO Igor Rintel stretol s novým primátorom mesta Ladislavom Stubendekom. Na stretnutí bol prítomný aj predseda ŽNO v Komárne Anton Pasternák. ■



Úspešné tendre

Národný kultúrny fond Maďarska podporil náš program. Za pomoci Balasího ústavu pripravujeme odborný program pre mladých, ktorí prejavujú záujem o históriu Židov. Ďakujeme! ■

Úradné hodiny na sekretariáte koncom roku

Sekretariát ŽNO bude zatvorený od 23. decembra 2014 do 6. januára 2015. Od 7. januára 2015 bude kancelária otvorená a očakávame vás. ■

Okrúhle narodeniny Zoltána Kollára

Na novembrovom stretnutí v klube Šalom sme blahoželali členovi vedenia Zoltánovi Kollárovi pri príležitosti 60. narodenín, MazlTov. Bis 120! ■

Kóšer pečivo

Kóšer pečivo si môžete objednať **na 23. januára 2015**. Objednávky zo sortimentu pekárne (www.koserpekseg.hu) čakáme do stredy na adrese kile@menhaz.sk alebo na telefóne číse 7731-224. ■

Blahoželáme

V Košiciach sa narodila vnučka Judity Haasovej **Dorotka** Mazl Tov! ■

Žiadame Vašu podporu

Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodaja, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možnosť platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo
10103804/5200- OTP Slovakia

Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX
Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK5252000000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX
Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

Krátke správy

☆ Blíži sa koniec roka, získali sme nové publikácie, k dispozícii sú v našej knižnici.

☆ Vyšiel IV. zväzok Encyklopédie ŽNO na Slovensku, kniha je v našej knižnici Bélu Spitzera, môžete si ju prečítať.

☆ Zimná Makabiáda sa uskutoční 23.-25. januára 2015 v Tatranskej Lomnici. Bližšie informácie: www.uzzno.sk.

☆ Obdržali sme pozvánky na oslavu sviatku Chanuky z viacerých okolitých komunít. Sú na našej facebookovej stránke a aj na sekretariáte.

☆ Ďakujeme každému, kto sa prihlásil na kurz hebrejčiny. Zanedlho vám zašleme informácie. Očakávame ďalších záujemcov!

☆ V záujme zvýšenia pohodlia pri našich podujatiach sme zakúpili 5 stolov.



Prezident prijal predsedu

Prezident Andrej Kiska prijal v Prezidentskom paláci predsedu Ústredného zväzu židovských náboženských obcí v Slovenskej republike Igora Rintela 17. decembra 2014. Host informoval hlavu štátu o pozícii židovskej komunity na Slovensku. Témou rozhovoru boli aj bilaterálne slovensko - izraelské vzťahy, ale aj otázka vybraných projektov Ústavu pamäti národa. Nosnou témou stretnutia bola organizácia príprav podujatí v Tezíně, Prahe a v Osvienčime pri príležitosti 70. výročia oslobodenia koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau. ■

(Správa prebratá z webu www.prezident.sk)



Kontakty medzi reformovanou cirkvou a Židmi v maďarskej kultúre

Fakulta reformovanej teológie Univerzity J. Selyeho usporiadala 27. novembra 2014 v Dostoynskom pavilóne medzinárodnú konferenciu, na ktorej sa popri poslucháčoch a pedagógoch zúčastnili aj odborníci a zúčastníci.

Je dôležité spomenúť, že toto je prvá spolupráca medzi ŽNO Komárno a vysokoškolskou inštitúciou, kde sme sa zúčastnili už v období prípravy na podujatie. Naša vďaka patrí vedúcej kancelárie dekana, pani ThDr. Erzsébet Öllós.

Sympóziu otvoril dekan univerzity Mgr. Attila Lévai. Nasledovala prednáška Prof. ThDr. Istvána Karasszona z Teologickej fakulty Univerzity reformovanej cirkvy Gáspára Károlyiho, dekana Fakulty reformovanej teológie Univerzity J. Selyeho s názvom Mór Balagi a Ignác Goldziher.

Židovské – maďarské kultúrne kontakty, to bol názov prednášky pani Hajnalky Kovács Drs. z Teologickej katedry Univerzity reformovanej cirkvy Gáspára Károlyiho.

Konferenciu poctil svojou prítomnosťou predseda ÚZ ŽNO Igor Rintel, predniesol mimoriadne zaujímavú prednášku, ktorá vzbudila záujem: „Zblíženie“ resp. „vzdialenie“ kresťanov a židov na spoločnej historickej ceste.

Prorektor Prešovskej univerzity Prof. PhDr. Peter Kónya predstavil Márka Holländera, prvého žida v Prešove a postoj mestskej spoločnosti. Prednáška Dr. Hermana M. Jána z Kresťanskej univerzity Pártium v Oradei sa zaoberala Christanom Salomon Duytschom (1734-1796), ktorý bol rabínom v Novom Meste nad Váhom a o ktorom vydali v Holandsku teologickú prácu o jeho politických názoroch.

Popoludňajší program otvoril koordinátor ŽNO v Komárne Tamás Paszternák krátkou prednáškou. Následne premietol dva filmy – Jedna pani z Komárna – žena ktorá porodila svoje dieťa v koncentračnom tábore v Kauferingu (dokumentárny film EDAH-u o živote Miriam Rosenthalovej) a film o svetovom stretnutí komárnanských Židov.

Pedagóg pedagogickej fakulty Univerzity J. Selyeho Mihály Riszovannij mal prednášku o priateľstve hlavného rabína Komárna Ármina Schnitzera a biskupa zadunajskej časti Gábora Pap-

pa, na základe preloženej knihy Schnitzera – Židovské kultúrne obrazy z môjho života – ktorú preložil M. Riszovannij. Prednáška bola pretkávaná humorom a zožala úspech. Pani dr. Fritz Becke Eva, ktorá sa zaoberá tiež touto témou, mala niekoľko doplňujúcich myšlienok.

Imre Tokics, PhD., z Vysokiej školy teológie adventistov mal prednášku s názvom Oslava soboty v židovských a kresťanských tradíciách. Posledná prednáška tohto úspešného a obsažného dňa odznela od doc. Lászlóa Egereših, PhD., ktorý prednáša na Teologickej fakulte Univerzity reformovanej cirkvy Gáspára Károlyiho. Prednáška s názvom Židovské slová, ktoré sa vyskytujú v maďarčine, poskytla mnoho nových informácií.

Na záver konferencie účastníci navštívili Menház, kde si prezreli spoločne s Antonom Pasternákom a Tamásom Paszternákom Mikromúzeum Ármina Schnitzera a synagógu. Ďakujeme za možnosť a veríme tomu, že táto udalosť bola základným kameňom ďalšej úspešnej spolupráce. ■

PT

Je možné uzavrieť mier s Arabmi?

Vnedelu 23. novembra 2014 navštívil Menház v Komárne veľvyslanec Štátu Izrael Alexander Ben-Zvi. ŽNO v Komárne si vybralo veľmi dobrý termín návštevy. V hlavách ľudí je veľmi veľa otázok týkajúcich sa teroristických útokov na nevinných židov.

Pán veľvyslanec podal podrobnú informáciu o krokoch odvety, ktoré spomenul premiér Netanjahu. Ben-Zvi sa vyjadril, že tu existuje viacej alternatív. Jedna z nich je, že zosilnia kontrolné body na arabsko-izraelských hraniciach, čím sa sťažší prístup do Izraelu. Okrem toho sa pokúsia vytvoriť v Izraeli taký sociálny systém, aby sa peniaze nedostali do rúk tých, ktorí by neskoršie krutým spôsobom vraždili židovské obyvateľstvo.



Pomohlo by docieľiť mier medzi týmito dvomi národmi, ak by na oboch stranách nastala zmena vlády? Toto bola jedna z otázok zo strany obecnstva. Podľa veľvyslanca by sa nič nezmenilo. Izrael sa nemôže vysporiadať s jednou krajinou, lebo skoro každý sused chce niečo iné. Arabský svet vôbec nie je jednotný. V tom prípade, ak by sa zmierili dve strany, tak príde tretia (arabská) strana, ktorá bude mať úplne iné predstavy.

A aký je kontakt medzi Izraelom a krajinami strednej Európy? Väčšinou dobrý, odpovedal Ben-Zvi. Spomedzi týchto treba vyzdvihnúť dobré vzťahy medzi Maďarskom a Izraelom, ako aj medzi Slovenskom a Izraelom. V prípade Čiech a Nemecka sa už vyskytujú problémy. S Čechmi udržiaval židovský štát až do terajšej vládnej krízy veľmi dobré kontakty.

Dóri Miklós

(Pôvodný článok si môžete prečítať na stránke www.zsblog.hu.)

Stretnutie poctil svojou prítomnosťou nový primátor mesta Komárno Ladislav Stubendek, ktorý ubezpečil vedenie náboženskej obce a aj pána veľvyslanca o tom, že aj naďalej bude mesto spolupracovať so ŽNO. V druhej polovici programu sme premietli film Ágnes Padlovicovej a Milana Drozdu o svetovom stretnutí komárnanských Židov. Následne sme prítomných pohostili izraelskými špecialitami. ■

PT

Musíš sa zaoberať skúmaním minulosti a jej dedičstvom – II. ročník súťaže o histórii mesta

Cielom súťaže je predstaviť židovské pamiatky – cintoríny, synagógy, rituálne kúpele atď.

ŽNO v Komárne po úspešnom prvom ročníku v roku 2014 znovu vypisuje pre záujemcov študijnú súťaž.

Vekové kategórie:

- deti do 15 rokov
- stredoškólači (pred maturitou)
- študenti univerzity
- dospelí – do 120 rokov

Kategórie:

- fotografie
- básne
- novely, eseje
- kresby, malby, grafika, sochy, koláž, plagáty
- krátky film

Tematika:

- pamiatky židovskej komunity nachádzajúce sa v našej obci teraz a v minulosti, cintoríny, synagógy, rituálne kúpele, spoločenské priestory, symboly.



Termíny:

Termín podania súťažných prác: **30. apríl 2015**. Predstavenie súťažných prác a odovzdanie cien sa uskutoční 14. júna 2015. Súťažné práce môžete podať v slovenčine a v maďarčine. Odmenené práce zverejníme v našom Spravodajcovi a vystavíme v Menháze. Víťazi obdržia hodnotné ceny. Práce bude hodnotiť odborná porota. Súťaž podporuje Ústav Bálinta Balassiho (Balassi Bálint Intézet). Na vaše otázky zodpovieme na adrese kile@menhaz.sk. Súťažné práce treba podať v 1 exemplári na papieri a aj v elektronickej forme na adrese kile@menhaz.sk. Možnosť konzultácie zabezpečíme.

Adresa:

Židovská náboženská obec v Komárne
„Výzva”
Eötvös utca 15
94501 Komárno ■

Štyri štangle kóšer salámy

Pred pár dňami mi na stole zazvonil telefón, volal ma jeden pán z Viedne, predstavil sa a povedal, že sa volá Bernat Ainhorn a v luachu našiel telefónne číslo našej ŽNO. Žiaľ, vtedy som nemal čas sa s ním rozprávať, pretože som išiel na jednu poradu. Povedal som mu, nech sa porozpráva s mojou mamičkou, ktorá ho oboznámila s našou komunitou. Za niekoľko dní zazvonil telefón môjho otecka, ktorému, ako neskôr vysvitlo, volal niekto z Viedne, kto pracuje v kóšer mäsiarstve pána Ainhorna, a je z Komárna. Povedal, že nám priniesol balík. Bol piatok, už sa blížil šabat, keď nám odovzdal darček, štyri štangle kóšer salámy, ktoré sme potom rozdelili medzi členmi našej kile. Pán nám ešte povedal, že už aj predtým priniesol darček jednému chorému súveracovi z našej komunity. Po šabate sme sa poďakovali za darček. Pán Ainhorn nám sľúbil, že nás prekvapí darčekom na Chanuku. Ďakujeme! ■



Akadémia Ármina Schnitzera – klub histórie mesta po stopách komárňanských Židov

ŽNO v Komárne vyhlasuje súbeh – nezávisle od náboženského vyznania - pre žiakov základných škôl a stredoškolských študentov z Komárna a okolia, ktorí prejavujú záujem o históriu mesta, radi by spoznali minulosť komárňanských Židov a chcú samostatne skúmať históriu mesta.

Medzi februárom a júnom roku 2015 budú vo všedné dni

poobede rozličné programy. Programy budú viesť odborníci vyžiadaní členmi ŽNO.

Prihlášky a informácie si môžete vyžiadať na adrese [a kile@menhaz.sk](mailto:kile@menhaz.sk). Program sa realizuje s podporou Balassiho ústavu (Balassi Intézet). ■

PT